

ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ

ਸੁੱਧ ਰਹੀ ਨਾ ਧਰਤੀ ਸਾਡੀ, ਸੁੱਧ ਰਿਹਾ ਨਾ ਹੁਣ ਅਸਮਾਨ।
 ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਗੰਦਗੀ ਭਰ ਕੇ, ਓਜ਼ੋਨ-ਪਰਤ ਦਾ ਕੀਤਾ ਘਾਣ।
 ਆਕਸੀਜਨ ਦੱਸੋ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉ, ਜੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰੁੱਖ ਰਹੇ ਨਾ,
 ਵਧਦੀ ਵੱਸੋਂ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤਾਂ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮੁੱਠ ਵਿੱਚ ਜਾਨ।
 ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਦੇ ਇਹ ਦੱਸੋ, ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਖਤਰਾ?
 ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਨਿੱਤ ਮਘੋਰੇ, ਚਮੜੀ ਦਾ ਕਰਦੇ ਨੁਕਸਾਨ।
 ਸੂਰਜੀ ਕਿਰਨਾਂ ਜਦੋਂ ਪੈਂਦੀਆਂ, ਸਿੱਧੀਆਂ ਸਾਡੇ ਜਿਸਮਾਂ ਉੱਤੇ,
 ਪਰਾਬੈਂਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਸਭ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਜ਼ਹਿਰ ਸਮਾਨ।
 ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ 'ਤੇ, ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਦੁੱਭਰ,
 ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ, ਅਜੇ ਵੀ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਇਨਸਾਨ।
 ਆਓ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਬਚਾਈਏ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਨਾ ਹੋਂਦ ਮਿਟਾਈਏ,
 ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਾਂਹੀਓ ਬੱਚਿਓ ਸਾਡਾ, ਜਿਉਂਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਸਾਨ।

ਪਾਠ- ਅਭਿਆਸ

1. ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

- (ੳ) ਓਜ਼ੋਨ-ਪਰਤ ਦਾ ਘਾਣ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ?
- (ਅ) ਓਜ਼ੋਨ-ਪਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਮਘਰੇ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ?
- (ੲ) ਆਕਸੀਜਨ ਸਾਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (ਸ) ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਬਚਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

2. ਸਤਰਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੋ :

1. ਆਕਸੀਜਨ ਦੱਸੋ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਂਦਾ _____
2. _____ ਚਮੜੀ ਦਾ ਕਰਦੇ ਨੁਕਸਾਨ।
3. ਪਰਾਬੈਂਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ _____
4. ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ _____
5. ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ _____ ਭਰ ਕੇ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ _____

3. ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ :

ਗੰਦਗੀ	-
ਸਿੱਧੀਆਂ	-
ਨਿੱਤ	-
ਦੁੱਖ	-
ਅਸਾਨ	-

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ।

ਪੰਜਾਬੀ	ਹਿੰਦੀ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
ਧਰਤੀ	ਭਰਤੀ	Earth
ਰੁੱਖ	_____	_____
ਚਮੜੀ	_____	_____
ਹਵਾ	_____	_____
ਪਾਣੀ	_____	_____
ਖ਼ਤਰਾ	_____	_____

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

- (ੳ) ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਕਿਵੇਂ ਗੰਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ?
- (ਅ) ਦੂਸ਼ਿਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ?
- (ੲ) ਪਰਾਬੈਂਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?
- (ਸ) ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਕਿਉਂ ਦੁੱਭਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ?
- (ਹ) ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?

* * *